

Planowanie i metody doskonalenia jakości

WM

Zarządzanie i Inżynieria Produkcji
 Studia II stopnia o profilu: A P

Przedmiot: Planowanie i metody doskonalenia jakości		Kod przedmiotu: ZIP 2 S 02 17-1_0
Status przedmiotu: obieralny		
Język wykładowy: polski		
Rok: I		Semestr: 2
Nazwa specjalności:	Komputerowa integracja wytwarzania	
Rodzaj zajęć i liczba godzin:	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykład	15	
Ćwiczenia		
Laboratorium	30	
Projekt		
Liczba punktów ECTS:	3	

Cel przedmiotu	
C1	zapoznanie studenta z problematyką inżynierii jakości, w szczególności z metodami planowania, nadzorowania i doskonalenia jakości.
C2	wykształcenie umiejętności planowania, nadzorowania i doskonalenia jakości.

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	wiedzy: student wykazuje znajomość zagadnień i metod obliczeniowych z zakresu algebry liniowej (rachunek macierzy), analizy matematycznej, statystyki opisowej, rachunku prawdopodobieństwa i statystyki matematycznej.
2	kompetencji: student potrafi pracować w grupie oraz samodzielnie opracowywać informacje na wskazany temat.

Efekty kształcenia	
	W zakresie wiedzy:
EK 1	zna pojęcia inżynierii jakości i metody statystyczne wykorzystywane do opisu i modelowania charakterystyk jakości; rozumie organizację systemu zapewniania jakości.
EK 2	wymienia i charakteryzuje narzędzia wykorzystywane w planowaniu, nadzorowaniu i doskonaleniu jakości.
	W zakresie umiejętności:
EK 3	potrafi wykorzystywać narzędzia planowania, nadzorowania i doskonalenia jakości do rozwiązywania problemów technologicznych.
EK 4	posiada umiejętność korzystania z oprogramowania wspomagającego obliczenia statystyczne oraz prezentację i analizę danych doświadczalnych.
	W zakresie kompetencji społecznych:
EK 5	ma świadomość doskonalenia jakości w kontekście rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia innowacyjnych rozwiązań.

Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć – wykłady		
	Treści programowe	Liczba godzin
W1	Aspekt jakości w kontekście zarządzania przedsiębiorstwem. Koszty jakości. TQM - zarządzanie przez jakość. Cykl PDSA Shewharta-Deminga. Planowanie jakości. Systemy zapewniania jakości i normy serii ISO 9000.	2
W2	Metody statystyczne wykorzystywanych w opisie charakterystyk jakości: rozkłady prawdopodobieństwa, zagadnienie estymacji,	2

	weryfikacja hipotez statystycznych: porównanie wartości średnich i wariancji. Centralne twierdzenie graniczne. Przedziały ufności	
W3	Charakterystyka podstawowych technik analizy, interpretacji i prezentacji wyników pomiarów wykorzystywanych w inżynierii jakości – tzw. „magiczna siódemka”: histogram (wykaz), karty przebiegu, analiza Pareto, wykres przyczynowo-skutkowy Ishikawy, wykresy ramkowe, wykres rozrzutu, karty kontrolne – wprowadzenie.	2
W4	Charakterystyka zaawansowanych narzędzi inżynierii jakości: planowanie jakości – QFD - „Dom jakości”, analiza FMEA, DOE - modelowanie empiryczne. Wykorzystanie narzędzi inżynierii jakości w cyklu PDSA Shewharta-Deminga. Przykłady zastosowań.	2
W5	Wprowadzenie do statystycznej kontroli jakości. Nadzorowanie procesu z zastosowaniem kart kontrolnych X/R. Interpretacja wyników kart kontrolnych – reguły WE. Zagadnienie statystycznego sterowania procesem.	3
W6	Zdolność procesu. Wybrane, liczbowe wskaźniki zdolności procesu. Odniesienie liczbowych wskaźników zdolności do kart kontrolnych i poprawności prowadzenia procesu.	2
W7	Metodyka 6-SIGMA jako jeden ze sposobów sposób wdrażania statystycznych metod kontroli i doskonalenia jakości procesów wytwórczych. Przykłady zastosowań.	2
	Suma godzin:	15
Forma zajęć – laboratoria		
	Treści programowe	Liczba godzin
L1	Wprowadzenie do obsługi oprogramowania wspomagającego obliczenia statystyczne, prezentacje i analizę wyników pomiarów, wykorzystywanego w toku zajęć.	4
L2	Statystyki opisowe. Podstawowe metody prezentacji i analizy wyników pomiarów. Zagadnienie estymacji parametrów rozkładu normalnego. Przedział ufności. Weryfikacja hipotez statystycznych. Zadania i problemy ilustrujące zastosowanie metod statystycznych w rozwiązywaniu problemów inżynierii jakości.	4
L3	Zastosowania elementarnych i zaawansowanych technik inżynierii jakości: histogram (wykaz), karty przebiegu, analiza Pareto, wykres przyczynowo-skutkowy Ishikawy, wykresy ramkowe, wykres rozrzutu, analiza FMEA, planowanie jakości – „Dom jakości”	6
L4	Procedura kreślenia kart kontrolnych X/R. Interpretacja wyników kart kontrolnych. Dobór parametrów kart kontrolnych i ich wpływ na wiarygodność nadzorowania procesu. Przykłady wdrożeń kart kontrolnych.	5

L5	Zdolność procesu. Wskaźniki liczbowe zdolności – oszacowanie wskaźników na podstawie histogramu i wyników kart kontrolnych. Wykresy wskaźników zdolności. Interpretacja wartości wskaźników liczbowych i ich odniesienie do wyników kart kontrolnych.	3
L6	Wykorzystanie statystycznych metod kontroli i doskonalenia jakości procesów do rozwiązania zadań problemowych - projekt wdrożenia metodyki 6 SIGMA.	4
L7	Prezentacja i ocena wyników projektów	4
Suma godzin:		30

Narzędzia dydaktyczne	
1	Wykład z prezentacją multimedialną.
2	Ćwiczenia laboratoryjne. Rozwiązywanie zadań z wykorzystaniem oprogramowania wspomagającego obliczenia, analizę i prezentację wyników badań doświadczalnych.
3	Projekt – praca indywidualna/praca w grupach.

Sposoby oceny	
Ocena formująca	
F1	Ocena poprawności rozwiązania projektu.
F2	Ocena poprawności wykonania poszczególnych ćwiczeń laboratoryjnych
Ocena podsumowująca	
P1	Ocena sumaryczna uwzględniająca oceny formujące (F1 i F2) oraz wynik kolokwium weryfikującego wiedzę i umiejętności.

Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z wykładowcą	45
Konsultacje, zaliczenie	2
Przygotowanie się do laboratorium	8
Wykonanie projektu	20
Suma	75
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3

Literatura podstawowa	
1	S. Płaska, D. Samociuk, „Systemy zapewniania jakości formułowane przez normy ISO serii 9000”; Wydawnictwa Uczelniane Politechniki Lubelskiej, Lublin 1998.
2	S. Płaska „Wprowadzenie do statystycznego sterowania procesami technologicznymi”, Wydawnictwa Uczelniane Politechniki Lubelskiej, Lublin 2000
3	J. R. Thompson, J. Koronacki, J. Nieckuła. "Techniki zarządzania jakością : od Shewharta do metody "Six Sigma"", Akademicka Oficyna Wydawnicza Exit, Warszawa 2005
4	D. M. Montgomery „Statistical Control Process”, 6-th edition, John Wiley & Sons, New York 2009
5	J.R., Taylor, "Wstęp do analizy błędu pomiarowego", Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999
Literatura uzupełniająca	
6	Ya-lun Chou „Statistical Analysis for Business and Economics”, Elsevier, London 1989
7	A. Stanisławski, "Przystępny kurs statystyki: z zastosowaniem STATISTICA PL na przykładach z medycyny" – Tom 1, StatSoft, Kraków 2006

Macierz efektów kształcenia					
Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EK 1	ZIP2A_W02(+) ZIP2A_W15(+)	C1	W1,W2	1, 2	P1
EK 2	ZIP2A_W16(+) ZIP2A_W17(+)	C1	W3÷W7	1	P1
EK 3	ZIP2A_U01(+) ZIP2A_U02(+) ZIP2A_U05(++) ZIP2A_U11(++) ZIP2A_U20(+)	C2	W7, L1÷L7	1, 2, 3	P1, F1, F2
EK 4	ZIP2A_W08(+)	C1, C2	W2, L1÷L7	1, 2, 3	P1, F2
EK 5	ZIP2A_K06(++)	C1	W1, W7	1	P1

Formy oceny – szczegóły				
	Na ocenę 2 (ndst)	Na ocenę 3 (dst)	Na ocenę 4 (db)	Na ocenę 5 (bdb)
EK 1	Nie potrafi wymienić scharakteryzować zasadniczych pojęć inżynierii jakości i podstawowych metod analizy wyników pomiarów; nie rozumie organizacji systemów zapewniania jakości	Potrafi wymienić i scharakteryzować niektóre z pojęć inżynierii jakości i niektóre z podstawowych metody analizy wyników pomiarów; w ubogim stopniu rozumie organizację systemów zapewniania jakości	Potrafi wymienić i scharakteryzować większość z pojęć inżynierii jakości i zna podstawowe metody analizy wyników pomiarów; rozumie organizację systemów zapewniania jakości	Potrafi wyczerpująco wymienić, scharakteryzować i wykorzystać pojęcia inżynierii jakości, zna metody analizy wyników pomiarów; rozumie organizację systemów zapewniania jakości
EK 2	Nie potrafi wymienić i ani scharakteryzować zasadniczych metod planowania, nadzorowania i doskonalenia jakości	Potrafi wymienić i scharakteryzować tylko niektóre z metod planowania, nadzorowania i doskonalenia jakości	Potrafi wymienić i scharakteryzować większość z metod planowania, nadzorowania i doskonalenia jakości	Potrafi wymienić i scharakteryzować dowolną z nauczanych metod planowania, nadzorowania i doskonalenia jakości oraz podać kontekst jej zastosowania
EK 3	Nie rozumie jak należy wykorzystać metod SPC w nadzorowaniu i doskonaleniu jakości i procesów	Potrafi zastosować metody SPC do rozwiązywania prostych problemów technologicznych	Potrafi dokonać poprawnego wyboru metody SPC i zastosować do rozwiązywania prostych problemów technologicznych	Potrafi zarekomendować sekwencję metod SPC i zastosować je do rozwiązywania problemu technologicznego
EK 4	Nie potrafi korzystać z oprogramowania wspomagającego obliczenia statystyczne	Potrafi wykonać prostą analizę danych doświadczalnych i ująć w postaci prezentacji, wykorzystując oprogramowanie	Potrafi przeprowadzić i zaprezentować analizę danych doświadczalnych wykorzystując oprogramowanie specjalistyczne	Potrafi przeprowadzić i zaprezentować analizę danych doświadczalnych wykorzystując oprogramowanie specjalistyczne, w tym wyciągnąć

		specjalistyczne		konkluzje dotyczące jakości procesu
EK 5	Nie rozumie w jaki sposób systemy zapewniania jakości i metody statystyczne przyczyniają się konkurencyjności przedsiębiorstw	Potrafi wymienić niektóre argumenty przemawiające za stosowaniem systemów zapewniania jakości i metod statystycznych	Potrafi wyczerpująco uzasadnić cel stosowania systemów zapewniania jakości i metod statystycznych	Potrafi wyczerpująco uzasadnić cel stosowania systemów zapewniania jakości i metod statystycznych oraz rozumie wzajemne powiązania obydwu zagadnień

Autor programu:	dr Marcin Bogucki
Adres e-mail:	m.bogucki@pollub.pl
Jednostka organizacyjna:	Katedra Automatykacji Politechniki Lubelskiej
Osoba, osoby prowadzące:	dr Marcin Bogucki, prof. dr hab. inż. Stanisław Płaska, dr inż. Piotr Wolszczak